

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za imoemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toči se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in netek

Liubliana, torek 4. januarja 1944

Preis - Cena L 1'80

Nemški delovni program za novo leto

Naredba o postavitvi komisarskih upraviteljev

Na podlagi danih mi pooblastil odredjam:

Clen 1. — Da se zagotovi preskrba bojujočih se čet in civilnega prebivalstva, lahko postavijo prefekti sporazumno z nemškimi svetovalci obratom in podjetjem komisarske upravitelje.

Ta naredba se uporablja tudi za podružnice in obratovalnice, katerih glavna podjetja imajo svoj sedež zunaj pokrajin tega operacijskega ozemlja.

Clen 2. — Med komisarsko upravo počivajo pravice lastnika obratov in podjetij, pri pravnih osebah pa pravice njihovih organov.

Te pravice izvršujejo komisarski upravitelji. Ti morajo pri tem ravnati s skrbnostjo rednega trgovca.

Clen 3. — Pri obratih in podjetjih, ki so vpisana v javne knjige in registre, mora knjižno oz. registrsko oblastvo odrediti komisarske uprave na prefektov predlog zaznamovati v knjigah oz. registrih.

Clen 4. — Izvršilne določbe, ki so potrebne za izvrševanje te naredbe, se izdajo po upravnj poti. Trst dne 29. novembra 1943.

Vrhovni komisar:
Rainer s. r.

Davčne karte za služkinje

Vsi poslodavci, ki, zaposlujejo hišno služabništvo, to je služkinje in stalne postrežkinje, morajo do 31. januarja 1944 nabaviti davčne karte za hišno služabništvo ter plačati odpadajočo občinsko takso v smislu čl. 44 pravilnika o izvrševanju proračuna mestne občine ljubljanske.

Davčne karte se dobe pri davčni upravi Ljubljana mesto Vodni- kov trg 5, II. nadst., soba št. 9, za ceno 31 lir.

Opozarjamo poslodavce, da se določenega roka strogo drže, ker se bo nepravčasna nabava davčne karte kaznovala s petkratnim zneskom občinske takse.

Kdor sprejme služabništvo v službo med letom, si mora nabaviti davčne karte v 15 dneh po sprejemu v službo.

Vzajemnost zadrugištva južnovzhodnih dežel

Madžarsko društvo za zunanjo politiko je nedavno povabilo člane svojega balkanskega odseka k predavanju, ki ga je imel ravnatelj centrale madžarskih kreditnih zadrug. Predavatelj je govoril o gospodarskem sodelovanju dežel južnovzhodne Evrope ter posebej še o sodelovanju madžarskih zadrug z zadrugištvi ustanovami v balkanskih deželah. To sodelovanje je še v razvoju, potrebno pa je v interesu vsega jugovzhoda. Po sedanjih vojnih bo pomanjkanje žita še večje, kakor je bilo po prvi svetovni vojni, in hudo krizo bo moglo preprečiti samo vzajemno delo okrog vseh južnovzhodnih dežel. Madžarsko zadrugištvo se je že posvetilo tej vzajemnosti. Centrala kreditnih zadrug v Budimpešti je prevzela zastopstvo zadruge bolgarskih pridelovalcev tobaka, med nekaterimi madžarskimi in bolgarskimi zadrugami pa se tudi že izmenjava blago. Posebno važno sodelovanje živinorejskih zadrug, ker se je izkazalo, da je v napredku živinoreje v balkanskih deželah potrebna plemenska živina iz Madžarske. Pri napredku živinoreje na Balkanu pripada Madžarski podobna vloga kakor Švici pri živinoreji v srednjeevropskih deželah.

»Völkischer Beobachter« je objavil v silvestrski številki članek »Novo delo v novem letu«, v katerem podaja nemški delovni program za to leto. Jedro njegovih zvezanj je naslednje:

Lansko leto se je naše gospodarstvo radikalno prilagodilo potrebam vojne. Za gospodarsko interesirane narodne socialiste ni bilo večjega veselja, kakor govor državnega ministra Speera maja meseca v Sportni palači, ko je objavil dvig številke o povečanju naše vojne proizvodnje. Ta govor je bil dokaz velike storilne sposobnosti našega gospodarstva, našega dela, naše tehnike, našega organizacijskega talenta in naših delavcev. Jeseni je nato prišla celotna proizvodnja v roke ministra Speera, kar je bil enako vesel dogodek za vse naše gospodarstvo.

Narodni socialisti ljubimo doslednost, ker smo nasprotni vsakemu polovičarstvu, in zato nočemo nobenega polovičarskega socializma, temveč dosledni socializem. Zato tudi hočemo dosledno vojno gospodarstvo. Vojna je vojna, volja do zmage ne pozna nobenih ozirov. Sedaj določa državni minister Speer, kdo proizvaja, kje se proizvaja in kaj se proizvaja. Samo en mož nosi odgovornost in veseli smo, da je padla ta odgovornost na moža, ki je že dokazal svojo sposobnost.

Če pregledamo svoje vojno gospodarstvo, vidimo, da se je v Nemčiji dobro obneslo marsikaj, kar je na sovražni strani še vedno le problem. Naša politika cen in mezd je tako stabilna, da ji od nikoder ne groze nikake težave. Varnost pred vojnimi dobički je tako velika, da ti dobički ne morejo prodrati. Dodeljevanje življenjsko važnih potrebščin je v redu, čeprav se ne more vsaka zahteva takoj izpolniti. Črne borze Nemčija ne pozna. Kmetijstvo je zadostilo vsem pričakovanjem. Po izgubi ozemlja na vzhodu, ne sme nemški kmetovalec v svojem delu popustiti. Prepričani smo tudi, da bo pod svojim preizkušenim vodstvom tudi v novem letu opravičil vse nade.

V našem vojnem gospodarstvu ni problemov, temveč so samo naloge. Predvsem vidimo tri naloge:

1. Popolna izvedba in neprestano nadzorstvo totalnega delovnega nastopa vsega naroda. Nikogar ne sme biti, ki je po zakonu zavezan k delovnemu nastopu, da bi se pred tem delom potuhnil. Tudi ti, ki ne živijo od dela svojih rok, se ne morejo pogrešati pri totalnem delovnem nastopu nemškega naroda. To je tako samo po sebi umljivo, da je vreden vsega zaničevanja oni, ki ne bi dal vse svoje delovne sposobnosti narodu v boju na razpolago.

2. Pravilna obremenitev proizvodnje. Razdelitev vojno važne proizvodnje na najbolj usposobljena podjetja, je že dobro napredovala. Sedaj se morajo proizvajalce sile, ki so prej delale za civilno potrebo, dovesti vojni proizvodnji. To je akcija, ki more imeti uspeh samo, če se izvede do zadnje podrobnosti. Tako je bilo v prvih vojnih letih v navadi, da so se civilni potrošnji predmeti izdelovali v večjih podjetjih. Ker pa se morejo ta zaradi svoje boljše tehnične opreme najlaže preurediti

za vojno proizvodnjo, je bilo potrebno, da se je izdelovanje civilnih potrošnih predmetov omejilo samo na podjetja, ki za vojno proizvodnjo niso več prišla v poštev. Ta novi način ureditve proizvodnje je sicer težka naloga, ker oddaljuje gospodarstvo zelo daleč od njegovega mirovnega obraza, toda s tem se odpirajo nove možnosti za povečanje storilnosti podjetij.

3. To pa je izvedljivo le, če se vojna obveznost gospodarstvenikov še bolj napne ko dosedaj. Sedaj se je od njih zahtevalo, da ne zahtevajo ne delovnih sil, ne surovin in materiala, če jih nujno ne potrebujejo. Koncentracija celotne proizvodnje v rokah državnega ministra Speera pa zahteva, da ne smejo ministra ovirati ozir gospodarstvenikov do njih lastnih podjetij. Da mislijo na lastno podjetje, je naravno, tembolj potrebno pa je, da ta ozir opuste. Proti

sovražniku na fronti nastopi v obliki nemškega orožja nemška vojna proizvodnja kot enota. Če napačajo oklopniki, se ne vpraša v kateri tovarni so bili izdelani, temveč kako učinkujejo.

V mirnih časih se je ob koncu leta govorilo, kakšni pogledi se odpirajo za novo leto. Danes teh pogledov ni. V vojni je samo ena dolžnost: koncentrirano in disciplinirano delati. Uspeh tega dela pa se ne pokaže na gospodarskem polju, temveč na bojnem polju, kjer se politika sveta na novo izoblikuje. Naš vojak je najboljši vojak na svetu in ima danes vodstvo, kakor ga morda še ni imel v zgodovini. Za odločitev v tej vojni je delo doma največjega pomena. Nikdar še ni imelo gospodarsko delo tako velikega pomena ko sedaj in zato moramo delati z največjo voljo, ker samo tako pomagamo svojim vojakom na fronti.

S premošom in kovinami po svetu in zgodovini

To je naslov 5. knjige Slovenske poljudnoznanstvene knjižnice »Svet«, ki jo je po Semjonovu priredil inž. Boris Černigoj. Knjiga, ki obsega 146 strani ter ima za ponazorilo številne dobre slike in grafikone, prinaša poleg točnega orisa gospodarskega pomena in vrednosti tudi pravcate življenjske premošom in kovin. Iz nje namreč izvemo, kje zemlja vse te zaklade hrani ter komu, kdaj in kako jih je izročila, da bi bili vsem v duševno in telesno korist.

Premog nam je nazorno predstavljen od podzemeljskih gozdov v pradavnini do predelave v pogonska goriva, železo od konice za sulico do proizvodov jeklarn, potem pa se vrstijo baker, prvak med starinami, neizogibni spremljevalec kositer, cink, vzor skromnosti, dva škrata: kobalt in nikelj, zloglasni svinec, letalec aluminij, živo srebro, idrijska slava, umetnik in vojščak mangan, sodobni odličnik krom, pisana družba ter tako zvane dragocene kovine, ki prinašajo srečo in nesrečo.

Zadnje poglavje »Človek in zakladi« je v duhu časa, v katerem živimo. Pisec opozarja, da prihajajo komisije, ki se bavijo s problemom porazdelitve surovin, do zaključka, da je povsem nemogoče določiti državam meje in posest tako, da bi imela vsaka na svojem političnem ozemlju dovolj surovin za lastne potrebe, potem pa zaključuje:

Tekma med angleškim in ameriškim rudnim bogastvom

V ameriškem senatu je bilo nedavno predlagano, naj bi Angleži po vojni svoje obveznosti vojnih posojil in zakupov poravnali tudi na ta način, da bi Združenim državam odstopili izvore nekaterih surovin. Američani mislijo pri tem predvsem na rudno bogastvo britanskega imperija, ker se bolj in bolj zavedajo svoje nezadostne preskrbe s kovinami. Po prvi svetovni vojni je angleška proizvodnja kovin že precej prehitela ameriško.

Če primerjamo proizvodnjo kovin v Združenih državah v zad-

Vsa človeška zgodovina je nepretrgana nit bojev za posest zemeljskih bogastev. Vendar, kakor dosedanja izkušnja kaže, s samim prestavljanjem mej človeštvo ni moglo rešiti vprašanja pravične razdelitve. Kjer odpove pamet, mora vstopiti zadnje in najvišje zemeljsko bogastvo — ljubezen. Teda oni, ki brskajo po atomih ali pasejo radovednost po vsemirju, oni, ki tehtajo rentabilnost delnic ali rišejo načrte po tehničnih uradih, nimajo za srce posluha. Bil pa je mož, služabnik božji, ki mu je srce prekipelo ljubezni do svojega naroda in vsega človeštva. Zato pa je tudi vedel za edini ključ, ki mora odpreti človeštvu vstop v srečno bodočnost:

»Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili.«

Knjigo »S premošom in kovinami po svetu in zgodovini«, ki se dobi v upravi »Sveta«, Kopitarjeva ulica 6, broširana za 20, vezana pa za 35 lir, toplo priporočamo. V njej so važni in zanimivi podatki, ki jih težko najdemo v učenih strokovnih razpravah in zgodovinskih spisih, ki so često zelo površni pri oceni tehničnega napredka in njegovih pionirjev, s svojim skrbno zbranim in nazorno prikazanim statističnim gradivom iz svetovnega gospodarstva pa bo knjiga marsikom tudi dober in zanesljiv priročnik.

pri cinku pa za 410%. Pri tej svoji premoči je bila Amerika med prvo svetovno vojno antantin dobavitelj kovin in ameriška kovinska proizvodnja je bila na višku konjunktura. Proizvodnja svinca se je od leta 1913. do leta 1918. dvignila od 407.800 ton na 520.300 ton, proizvodnja bakra od 589.100 ton na 935.500 ton, proizvodnja cinka pa od 320.283 ton na 469.900 ton.

Po vojni pa so nastale v svetovnem kovinskem gospodarstvu velike spremembe. Leta 1938. je britanska proizvodnja svinca presejala ameriško za 29,5%, britanska proizvodnja cinka je zaostajala za ameriško za 39,5%, proizvodnja bakra v Veliki Britaniji pa je bila samo še za 16,9% pod ameriško proizvodnjo.

L. 1938. je bil svetovni izkop svinca 1.792.000 ton, od tega pa je prišlo na Združene države 19%, na Evropo 18%, na Mehiko 16%, na Avstralijo 15,5%, na Kanado 10,5%, na Azijo 6,5%, na Južno Ameriko 5%, na ostale 9,5%.

Izkop cinka je bil 1.867.000 ton; od tega 25% Združene države, 12% Avstralija, 11,8% Nemčija, 16,6% ostala Evropa, 9,3% Kanada, 9,2% Mehika, 16,1% vsi ostali.

Svetovni izkop bakra 2.031.000 ton pa je bil razdeljen takole: 25% Združene države, 17,5% Čile, 13% Kanada, 12,5% Rodezija, 6% Kongo, 7,5% Evropa, 6,5% Azija, 12% vsi ostali.

V USA in v Veliki Britaniji se je proizvodnja (v tonah) od leta 1913. do l. 1938. razvijala takole:

	USA		
	l. 1913.	l. 1938.	sprememba
svinec	407.800	360.000	- 11,5%
cink	320.283	414.000	+ 29,2%
baker	589.100	580.000	- 1,5%

	Velika Britanija		
	l. 1913.	l. 1938.	sprememba
svinec	163.600	511.500	+213%
cink	62.870	296.900	+374%
baker	107.700	497.500	+363%

Med sedanjo vojno se britanska proizvodnja razvija in dviga še v večjem obsegu. Pri tem je treba predvsem upoštevati povečano kanadsko proizvodnjo kovin ter proizvodnjo bakra v Rodeziji, ki je imela že v mirni dobi znaten delež pri svetovni proizvodnji bakra. Če ne bo posestnih sprememb, bo po vojni angleška proizvodnja kovin ameriško izpodrinila in da bi se to preprečilo, se skuša Amerika že zdaj vriniti v britanska kovinska področja in ozemlja.

Komunalna podjetja Budimpešte

Od občinskega proračuna Budimpešte, ki izkazuje približno 1 milijardo pengö, pride na elektrarno, plinarno in vodovod okrog 556 milijonov. Za dovršitev nove električne centrale, ki bo začela obratovati morda že v jeseni, je bilo določenih 19 milijonov, s čimer so stroški nove centrale narasli na 115,5 milijona. Pri mestnem električnem podjetju so bile potrebne, še razne druge investicije, največji pa je bil med njimi izdatek za novo kolonijo delavcev in nameščencev pri novi centrali, kjer bo imelo 28 hiš okrog 150 stanovanj.

Plinarna je imela lani največji promet od svoje ustanovitve. Za razširitev njenega omrežja je v proračunu določeno pol milijona pengö, stroški za razširitev vodovodnega omrežja pa so preračunani na 55 milijonov. Lani med hudo sušo ni bilo nobenih težav pri preskrbi vode, načrt za razširitev vodovodnega omrežja pa je bil uporabljen za dvomilijonsko mesto.

Bolgarsko-turško sodelovanje na velesejnih

Turška vlada je obvestila bolgarsko, da bo Turčija sodelovala pri velesejnih prireditvah, ki bo letos od 17. do 30. aprila v Plovdivu. Na tem velesejju bo imela Turčija svoj paviljon. Prav tako pa bo imela Bolgarija svoj paviljon na prihodnjem turškem velesejju v Izmiru. Sodelovanje obeh držav na velesejjskih prireditvah bo dobro služilo izmenjavi blaga, ki se v zadnjih letih uspešno razvija.

Srbski tobačni nasadi v l. 1944

Letos bodo na ozemlju Srbije in Banata vsadili približno 525 milijonov tobačnih sadik. Nad 100 milijonov sadik odpade na tobačno ozemlje pri Nišu. Pridelovalci tobaka dobe potrebno seme brezplačno od pristojnih tobačnih postaj. Gojitelji tobaka smejo gojiti samo natančno določene vrste tobaka. Ves tobak, ki se bo pridelal v Srbiji in v Banatu, bodo odkupile posebne komisije srbske državne monopolne uprave. Cena tobaku je določena od 16 do 477 din z ozirom na vrsto tobaka.

Razvoj romunske tekstilne industrije

V zadnjih treh letih se je precej zvišala proizvodnja romunske tekstilne industrije, čeprav so bile velike težave in ovire pri nabavi surovin. Za tekstilno industrijo so moralj uvažati skoraj ves bombaž, od potrošnje surove volne pa je moral uvoz kriti okrog 47 odstotkov. Samo s stanično volno je bila industrija doma zadostno preskrbljena. Da bi bila tekstilna industrija v večji meri preskrbljena z domačimi surovinami, je bil napravljen načrt za povečanje kultur tekstilnih rastlin. Po tem načrtu bodo nasadi tekstilnih rastlin letos obsegali 146.094 ha. Ker so leta 1939. obsegali samo 60.054 ha, bodo letos povečani za 241 odstotkov.

Gospodarski predlogi romunskih inženirjev

Zveza romunskih inženirjev je na svojem občnem zboru naglašala, da so visoke izvozne carine, dragi krediti, visoke železniške tarife, pomanjkanje transportnih sredstev in nizke cene kmetijske proizvodnje vzroki zaostalosti romunskega kmetijstva. Za pospešitev in okrepitev kmetijstva predlaga zveza večjo uporabo gnojil, preskrbo dobrih semen ter uvedbo novih kultur, ki so se pri poskusih že dobro izkazale. Na ta način bi se kmetijska proizvodnja podvojila, za napredek živinoreje pa je treba po vsej deželi dobro organizirati živinozdravniško službo.

Da pride kmetijska proizvodnja do svoje veljave, je treba predvsem dvigniti kmetijsko industrijo, pri čemer so posebno izdatni krediti, da se bo s kupno močjo milijonov kmetov povečala tudi potrošnja industrijskih izdelkov. Za napredek kmetijstva je napoved zelo važno tudi to, da se kmetje združijo v svoji strokovni organizaciji, ki bo sposobna sodelovati pri gospodarskih načrtih in akcijah ter bo mogla tudi uspešno zastopati in braniti interese svojih članov.

Naredba o vojnih dajatvah na operacijskem ozemlju „Jadransko primorje“

»Službeni list« z dne 1. januarja 1944. je objavil naslednjo naredbo: Na podlagi danih mi pooblastil odredjam:

Dajatvena obveznost

Clen 1. — Kdor stanuje ali ima premoženje na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje«, je zavezan k dajatvam za vojne namene. Odločitev o oprostitvi od dajatvene obveznosti pridržujem sebi. Namesto posameznih dajatvenih obveznikov se lahko pritegne občina. Občina pa za zahtevano dajatev lahko pritegne dajatvene obveznike svojega občinskega območja.

Osebe, ki so v službi dajatvenega obveznika, so dolžne sodelovati.

Dajatveni upravičenci

Clen 2. — Dajatve zahtevati so upravičena za to določena službena mesta.

Če hoče več službenih mest uporabljati isto dajatev, je treba izposlovati odločitev službenega mesta, ki ga določim jaz.

Upravičena službena mesta lahko zahtevajo v območju svoje pristojnosti dajatev tudi za druge.

Predmet dajatev

Clen 3. — Dajatev je lahko prenos lastnine na premoženju in prenos pravic ali prepustitev premoženja in nepremičnin in pravic v rabo ali pa kaka druga storitev, dopustitev ali opustitev za pripravo in ostvaritev dajatev.

Zahteva in potrdilo o dajatvi

Clen 4. — Upravičeno službeno mesto zahteva dajatev načeloma po upravnem oblastvu, izjemoma pa od dajatvenega obveznika neposredno, kakor to določajo posebni predpisi.

Prejemnik dajatev mora njen prejem dajatvenemu obvezniku pismeno potrditi.

Povračilo in odškodnina

Clen 5. — Za dajatev je treba dati odškodnino, kolikor se upravičeno ne more zahtevati brezplačno.

Za škodo na stvarih in osebi, za izredno obrabo, izgubo in škodo iz jamstva, ki nastane zbog dajatev ali ob njej brez večje krivde

oškodovanega in za katero se brez težav ne more dobiti povračilo z druge strani, je treba dati primerno odškodnino.

Višino povračila in odškodnine dajatvenemu obvezniku določi po zaslišanju prejemnika dajatev tisto upravno oblastvo, ki je sodelovalo ob zahtevanju dajatev. Če se dajatev zahteva od dajatvenega obveznika neposredno, določi to višino prejemnik dajatev.

Postopanje ob sporu

Clen 6. — Ob sporu o višini povračila ali odškodnine razsodi službeno mesto, ki ga določim jaz.

Izvršilni in dopolnilni predpisi

Clen 7. — Za izvrševanje in dopolnitev te naredbe potrebne pravne in upravne predpise izdam jaz.

Italijanski pravni predpisi

Clen 8. — Za ostvarjanje dajatev za vojne namene in za to postopanje veljajoči zadevni predpisi italijanskega prava, zlasti določbe o opravljanju revizicij z dne 18. avgusta 1940 (objavljene v uradnem listu z dne 2. januarja 1941., št. 1), ostanejo v veljavi, kolikor določbe te naredbe ter pravni in upravni predpisi za njeno izvrševanje in dopolnitev ne odredajo drugače.

Izjeme

Clen 9. — Pridržujem si, odrediti v splošnem ali za posamezni primer izjeme od predpisov te naredbe in zadevnih določb italijanskega prava.

Kazenske določbe

Clen 10. — Kršitve dajatvenih obveznosti, naloženih s to naredbo, njeni izvršilni in dopolnilni predpisi in z zadevnimi določbami italijanskega prava, zlasti z določbami o opravljanju revizicij, se kaznujejo z denarno kaznijo in s kaznijo na prostosti ali z eno teh kazni, v hudih primerih pa s smrtjo.

Veljavnost

Ta naredba stopi v moč z veljavnostjo od 1. decembra 1943. Trst dne 6. decembra 1943.

Vrhovni komisar:
Rainer s. r.

Storitve madžarskih železnic

V prvih devetih mesecih l. 1943. so bile kilometrske storitve madžarskih železnic za 4 odstotke večje ko v istem času l. 1942. Posebno se je povečal potniški promet ter se je kilometrska pot potniških vlakov povečala za 30 odstotkov. Dohodki madžarskih železnic so se zvišali v prvih devetih mesecih l. 1943. za 30 odstotkov. V istem razmerju so se zvišali tudi izdatki železnic. Mnogo se je izdalo tudi za investicije ter se je napravila železnica iz Seretfalva v Dedo na Sedmograškem. Na nekaterih progah se je napravil drugi tir. Posebno se je pazilo na boljše izkoriščanje tovornih vagonov ter so bili v tem oziru doseženi zadovoljivi uspehi. Po novem načrtu se bodo vse enotirne železnice spremenile v dvotirne. Nadalje se bodo

sezidala nova kolodvorska poslopja ter povečalo število vagonov. Na ta način naj se doseže še večja storitev madžarskih državnih železnic.

barva, plesira in kemično snaži
že v 24 urah obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova 3
Telefon št. 22-72.

Srečno Novo leto
želi
svojim cenj. odjemalcem

Slaščičarna
BLLED

Pasaža Nebotičnika
in
Miklošičeva cesta 18

Gostilničarski vestnik

Nova trošarina na alkoholne pijače

Sindikata gostinskih podjetnikov razglašča:

I.

Z odločbo šefa Pokrajinske uprave je odobreno Ljubljanski mestni občini od 1. januarja 1944. dalje pobiranje mestne trošarine na alkoholne pijače, po naslednjih zvišanih stopnjah:

na rum, likerje in druge oslajene pijače po Lir 16 od hl^o,
na špirit po 10 lir od hl^o,
na žganje vseh vrst po Lir 12 od hl^o,
na vino v sodih in steklenicah po Lir 2.50 od litra,
na vermut ljubljanskega izvora po Lir 3.50 od litra,
na uvoženi vermut po Lir 5 od litra,
na pivo po 2 liri od litra,
na šampanjec po Lir 30, odnosno Lir 15 od steklenice 0.7 lit.

Zaradi tega zvišanja se zvišajo maksimalne cene navedenim alkoholnim pijačam avtomatično za razliko med prej veljajočimi in novo določenimi stopnjami trošarine in sicer:

pri rumu in likerjih za Lir za hl^o,

pri špirtu za Lir 7 za hl^o,
pri žganju za Lir 7 za hl^o,
pri vinu v sodih in steklenicah za Lir 1 pri litru,
pri vermutu ljubljanskega izvora za Lir 1 pri litru,
pri uvoženem vermutu za Lir pri litru,
pri pivu za Lir 0.50 pri litru,
pri šampanjcu za Lir 10, odnosno Lir 5 za steklenico 7/10.

Kakor smo že z okrožnico št. 2 obvestili, ni za to zvišanje cen potrebna nikakva odobritev.

II.

Dodatno k okrožnici št. 24 sporočamo, da morajo člani za izstavitvev izpiska o količini v letu 1943 potočenih alkoholnih pijač prinesiti na finančno kontrolo s seboj register o potrošnji alkoholnih pijač. Na podlagi registra bo finančna kontrola ugotovila v letu 1943. potočeno količino posameznih pijač in napravila izpisek, katerega prinesite v pisarno sindikata, da se stavi prijave o pridobitini.

Trgovinski register

Spremembe in dodatki:

Narodna tiskarna, Ljubljana. Izbrise se član upravnega sveta Puc Mira, vpiše pa se član upravnega sveta dr. Pučnik Josip, odvetnik v Ljubljani.

Neografika, tiskovna in založna družba z o. z. v Ljubljani. Vpišejo se kot poslovodje na novo gospodje: dr. Pučnik Josip, odvetnik v Ljubljani, dr. Kalan Ernest, advokat v Ljubljani in Žerjav Borut v Ljubljani. Izbrise se poslovodkinja Mira Pucova in prokura g. Boruta Žerjava.

Rižarna družba z o. z. v Ljubljani (Riseria societä a. g., Reismühlengesellschaft m. b. H.) v Ljubljani. Vpiše se prokurist za vse podjetje oz. za celotni obrat ing. Sancin Boris, Ljubljana.

Gospodarske vesti

Nemško-albanska gospodarska pogajanja so bila med 25. novembrom in 23. decembrom ter so se zaključila s sklenitvijo pogodbe o medsebojnih gospodarskih odnošjih ter obračunske pogodbe. Razpravljalo se je tudi o plačilnem prometu in so se sklenili

potrebni dogovori. S tem je odprta pot za dobre gospodarske odnošaje med Nemčijo in Albanijo.

Direkcija hrvatskega državnega monopolu je dovelila za leto 1944. zasadijev 330 milijonov tobačnih sadik. Cene za prevzem letine iz l. 1943. se bile določene za Dalmacijo in Hercegovino po 8 do 12 kun za kg, za Bosno pa od 8 do 32 kun za kg. Senzonski pribitek k tem cenam pa se bo določil kasneje.

Romunska državna kovnica je ravnokar objavila svojo bilanco za poslovno leto 1942/43, ki se zaključuje s čistim dobičkom 76 milijonov lejev. Oprema kovnice je v bilanci izkazana v višini 137 milijonov, investicijski fond pa s 37 milijoni lejev.

Zaradi zvišanih proizvodnih stroškov je dovolila francoska vlada, da se sme cena železnega betona zvišati za 111 frankov, armiranega betona za 120 in apna za 99 frankov za tono, franko vagon namembna postaja. To zvišanje pa je dovoljeno na cene iz l. 1942., da so se dejanske cene zvišale samo za 70 frankov pri toni.

Nemčija je, kakor poroča slovaški list »Budovatelj«, odstopila Slovaški svoj delež pri Slovaški narodni banki. Gre za 40.000 delnic, t. j. za 40 odstotkov 100 milijonov znašajoče delniške glavnice. Slovaška je nadalje končala pogajanja za repatriacijo sedmih delniških družb. Gre za pridobitev skupno 186.900 delnic v skupni vrednosti 300 milijonov Ks. V l. 1944. bo Slovaška pridobila še nove delnice v vrednosti 100 milijonov Ks.

Slovaški finančni minister bo v kratkem izdal nove državne zakladne liste za 880 milijonov Ks. Novi zakladni listi se bodo uporabili za kritje obveznosti iz plačilnega prometa.

Julka Kavčič

Ljubljana
Šelenburgova 5

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Trgovina z železnino
LJUBLJANA

NA DROBNO

NA DEBELO

Priporoča se:

Gostilna „Pod skalo“

Petelinc Anica
Ljubljana — Križevniška ulica

OKVIRJE izdeluje specialist **KLEIN**
Wolfova 4

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem
Svečarna „PAX“
KOPAČ & STELE, Celovška c. 14 (nasproti Velesejma)